

MINISTERSTWO
**ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Departament Hodowli i Ochrony Roślin

telefon: +48 22 623 21 51

e-mail: sekretariat.dhr@minrol.gov.pl

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

www.gov.pl/rolnictwo

Warszawa, 13 maja 2022 r.

Znak sprawy: DHR.kor.830.12.2022

Sprawę prowadzi: Rafał Kołodziejczyk

Telefon: 22 623 24 70

E-mail: Rafal.Kolodziejczyk@minrol.gov.pl

Lubuska Izba Rolnicza
w Zielonej Górze
L.Dz. 228
Dnia 25.05.2022
Podpis

Pan

Stanisław Myśliwiec

Prezes Lubuskiej Izby Rolniczej

**Dotyczy: działalności Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin
i Nasiennictwa w Gorzowie Wielkopolskim.**

W nawiązaniu do pisma z dnia 4 kwietnia 2022 r. znak: LIR-90/2022/PS w sprawie zmian w funkcjonowaniu jednostki laboratoryjnych Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wielkopolskim Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi po przeprowadzeniu konsultacji z Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa przedstawia następujące informacje i wyjaśnienia.

Zmiany w zakresie funkcjonowania jednostek laboratoryjnych Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa zostały podyktowane przede wszystkim zmianą prawa w sprawie zdrowia roślin i kontroli urzędowych na poziomie Unii Europejskiej. Przepisy wprowadzone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin (...), postawiły przed laboratoriami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa szereg wymagań, w tym obowiązek posiadania przez laboratoria urzędowe akredytacji w odniesieniu do stosowanych metod w całym zakresie analitycznym, zgodnie

z normą EN ISO/IEC 17025. Ponadto, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2031 w zakresie zdrowia roślin wprowadziło istotne zmiany w kontrolowanym obszarze, obejmujące między innymi listę agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych, czyli obiektów podlegających badaniom w laboratoriach. Powyższe przepisy przekładają się bezpośrednio na zakres i liczbę przeprowadzanych badań laboratoryjnych w jednostkach Inspekcji.

W celu spełnienia wyżej wymienionych wymogów, wynikających z przepisów Unii Europejskiej w zakresie zdrowia roślin, Główny Inspektorat w 2018 roku podjął prace w kierunku konsolidacji bazy laboratoryjnej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, które były kontynuowane w kolejnych latach. Po włączeniu w 2021 roku laboratoriów wojewódzkich inspektoratów w struktury Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, rozpoczęły się prace nad opracowaniem Strategii rozwoju laboratoriów. Zespoły ekspertów przeprowadziły szczegółowe analizy w zakresie kosztów funkcjonowania poszczególnych jednostek z uwzględnieniem struktury, rodzaju /specjalizacji produkcji w danym województwie, położenia danego województwa, co jest ściśle powiązane z kontrolą importu towarów wprowadzanych z krajów trzecich do Polski oraz innych państw Unii Europejskiej (porty morskie, porty lotnicze, przejścia drogowe). Analizowano ponadto takie elementy, jak kompetencje badawcze, specjalizację jednostek, możliwości rozwojowe laboratoriów, posiadane specjalistyczne wyposażenie diagnostyczne. Prace nad Strategią zakończyły się w marcu 2022 roku. W wyniku tych analiz uznano, że Oddział Centralnego Laboratorium w Gorzowie Wielkopolskim zmieni profil funkcjonowania z laboratoryjnego na administracyjny. Ta zmiana nie ingeruje w prawa pracownicze, a osoby zatrudnione w laboratorium pozostają pracownikami Głównego Inspektoratu. Decyzja o wygaszeniu badań laboratoryjnych w Oddziale Centralnego Laboratorium w Gorzowie Wielkopolskim została podjęta po przeprowadzeniu szczegółowych analiz w odniesieniu do liczby badanych próbek, liczby przeprowadzanych analiz, zakresu dotychczas prowadzonych badań, zakresu akredytacji, a także obsady kadrowej w Oddziale CL w Gorzowie Wielkopolskim. Liczba próbek przebadanych w 2021 roku w laboratorium w Gorzowie Wielkopolskim wyniosła 3 986, co oscylowało poniżej średniej na poziomie 7 070 przebadanych próbek w pozostałych jednostkach. Również pod względem liczby wykonanych analiz, Laboratorium w Gorzowie Wielkopolskim plasowało się znacznie poniżej średniej (wykonano 5 299 analiz przy średniej krajowej 11 637). To klasyfikuje laboratorium w Gorzowie Wlkp. wśród mniejszych jednostek o niskim potencjale rozwojowym. Dodatkowo, nieliczna 3 osobowa kadra merytoryczna

jednostki nie pozwala na planowanie specjalizacji dla tej jednostki. Na koszty funkcjonowania laboratorium składa się bowiem wiele elementów, takich jak koszty zatrudnienia personelu, zakupu materiałów niezbędnych do realizacji badań, w tym odczynników i akcesoriów, a także koszty utrzymania budynków i specjalistycznego wyposażenia laboratoryjnego, w tym przeglądy budynków, instalacji, urządzeń, nadzór specjalistyczny, nadzór metrologiczny nad wyposażeniem pomiarowym, wzorcowanie, przeglądy oraz naprawy. Dlatego też obsługa niewielkich jednostek laboratoryjnych generuje znaczne koszty stałe, niezależnie od liczby badanych próbek i wykonywanych analiz oraz stopnia wykorzystania sprzętu laboratoryjnego w danym laboratorium.

W przypadku realizacji badań laboratoryjnych, Inspekcja po roku funkcjonowania w nowej strukturze organizacyjnej przykłada wagę do kosztów funkcjonowania i utrzymania laboratoriów oraz optymalnego wykorzystania sprzętu diagnostycznego do wykonywania badań. Istnienie wielu jednostek, w których przeprowadzane są podstawowe badania generuje wysokie koszty, a nieliczna obsada kadrowa nie jest w stanie sprostać wymaganiom wynikającym z potrzeb producentów oraz wymagań określonych w przepisach prawa. Stąd wynika konieczność specjalizacji laboratoriów i inwestowania w jednostki, które są w stanie przeprowadzać masowe badania w szerokim zakresie diagnostycznym w oparciu o najnowsze techniki badawcze.

Specjalizacja jednostek i rozszerzenie zakresu akredytacji, a także inwestycje w rozwój i nowe techniki badawcze pozwoli w pełni rozwijać się Oddziałom Centralnego Laboratorium GIORiN. Te inwestycje są jednakże kosztochłonne, a dodatkowo wymagają zatrudnienia wyspecjalizowanej kadry, której kompetencje mogą być wykorzystane w pełnym zakresie.

Centralne Laboratorium GIORiN przykłada dużą wagę do wysokiej jakości przeprowadzanych badań oraz zapewnienia klientom terminowych wyników. Większość próbek roślin, produktów roślinnych i gleby z województwa lubuskiego przejmą najbliższej zlokalizowane laboratoria. W zależności od rodzaju badania będą to np. wyspecjalizowane laboratoria w Poznaniu, Koszalinie oraz Bydgoszczy.

W celu zapewnienia sprawnego przeprowadzania badań Centralne Laboratorium GIORiN współpracuje z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wielkopolskim, aby na bieżąco podejmować decyzje o przekierowaniu próbek do wskazanego laboratorium. Dla producentów, zmiana związana z wygaszeniem laboratorium nie powinna być odczuwalna, gdyż próbki będą, tak jak do tej pory, przekazywane do laboratorium za pośrednictwem Wojewódzkiego Inspektoratu, chyba że

podmiot wyrazi zgodę na przemieszczenie próbek do laboratorium na swój koszt, po ich uprzednim zabezpieczeniu przez Inspektora.

Laboratoria wskazane do przejmowania próbek z terenu województwa lubuskiego zostały poinformowane o przyjmowaniu dodatkowych próbek. Ponadto, po restrukturyzacji bazy laboratoryjnej, Inspekcja jest w stanie reagować także w sytuacji kumulacji badań w poszczególnych laboratoriach, przekazując próbki do badań do innych, mniej obciążonych jednostek, tak aby podmiot (producent) otrzymywał terminowo wyniki badań. Powyższe działania pozwalają na wyeliminowanie ewentualnych opóźnień w realizacji badań związanych z kumulacją próbek, absencją pracowników lub awarią wyposażenia.

Oddziały Centralnego Laboratorium GIORiN, które przejmą badania laboratoryjne próbek badanych na obecność organizmów szkodliwych, zapewnią sprawną obsługę, tak aby producenci i eksporterzy z terenu województwa lubuskiego nie odczuli skutków zmian związanych z wygaszeniem laboratorium w Gorzowie Wielkopolskim. Na podstawie ponad rocznego doświadczenia, wynikającego z wygaszenia Pracowni oceny nasion w Zielonej Górze Główny Inspektorat potwierdził, że nie otrzymał żadnych sygnałów od producentów materiału siewnego o jakichkolwiek trudnościach w realizacji badań w innych jednostkach Centralnego Laboratorium GIORiN.

Priorytetem dla Inspekcji pozostaje terminowa i rzetelna realizacja badań laboratoryjnych w jednostkach Centralnego Laboratorium GIORiN przy jednoczesnym podnoszeniu efektywności pracy laboratoriów Inspekcji oraz racjonalnego wydatkowania środków publicznych. Główny Inspektor zapewnił też, że dołoży wszelkich starań, aby producenci materiału roślinnego nadal byli zadowoleni ze współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Z poważaniem

Nina Dobrzyńska
dyrektor
Departamentu Hodowli i Ochrony
Roślin
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. ~~Pan Władysław Dajczak - Wojewoda Lubuski.~~

~~2. Pani Elżbieta Anna Polak - Marszałek Województwa Lubuskiego.~~

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa danych osobowych dostępna jest pod adresem:

www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2448934.7902200.5150819
Nazwa dokumentu	Pismo MRiRW dot. Lab. Gorzów W. docx.pdf
Tytuł dokumentu	Pismo MRiRW dot. Lab. Gorzów W. docx
Sygnatura dokumentu	DHR.kor.830.12.2022
Data dokumentu	2022-05-13
Skrót dokumentu	03EBA8FBA6BBE7E1CE27E8A1F855251EB54DF222
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	2022-05-13 12:13:42
Podpisane przez	Nina Dobrzyńska; MRiRW dyrektor
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta

EZD 3.106.7.7.

Data wydruku: 2022-05-17

Autor wydruku: Kołodziejczyk Rafał (główny specjalista)